

BUĞDAY

- Ülkemizin 35 milyon ton olan hububat üretiminin %56'sını buğday oluşturmaktadır.
- 2000 yılında Ülkemizin toplam tarım alanı 38.757 bin hektar, işlenen tarım alanı ise 37.817 bin hektar iken 2018 yılında tarım alanı 26.379 bin hektara, işlenen alan ise 23.200 bin hektara düşmüştür.
- 2019 yılı üretimimizin %2,5 düşüşle 19 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir.2020 yılı kışlık ekilişler tamamlanmış olup, gübre ve sertifikalı tohum kullanımında artış görülmektedir. Yağış miktarında gerek geçen yıl gerekse uzun yıllar ortalamasına göre düşüş gözlenmektedir.
- Ülkemizde buğday tüketimi 19 milyon ton, kişi başı tüketim ise 180-190 kg arasında değişmektedir.
- Dünya buğday üretiminin bu yıl %4,5 artışla 764 milyon ton olacağı beklenmektedir. ABD ve Çin dışındaki tüm ülkelerde üretim artışı beklenmektedir.
- 2018 yılı buğday ithalatı 5.781 bin ton, 2019 yılındaki ithalat ise 9.807 bin tondur (artış % 70).
- 2018 yılı buğdaya dayalı mamul madde ihracımız 5.326 bin ton olup (un 3.308 bin ton, makarna 1.207 bin ton, bisküvi 468 bin ton, bulgur 262 bin ton, irmik 80 bin ton) buğday karşılığı 7,4 milyon tondur.
- 2019 yılında buğdaya dayalı mamul madde ihracatımız 5.070 ton olup 3.263 bin ton un (geçen yıl 3.309 bin ton), 1.274 bin ton makarna (geçen yıl 1.207 bin ton) ve 345 bin ton bulgur ve irmik (geçen yıl 344 bin ton),188 bin Ton bisküvi (geçen yıl 178 bin ton), karşılığı 7.1 milyon Tondur.
- 2020 yılı Ocak ayı un ihracatı 274 ton, makarna ihracatı ise 113 tondur.
- 2018 yılı ekmeklik buğday ithalatı 5.376 bin ton, 2019 yılındaki ekmeklik buğday ithalatı ise 8.374 bin tondur (artış %56). Ocak 2020 ithalatı 567 tondur.
- 2018 yılı makarnalık buğday ithalatı 405 bin ton, 2019 yılındaki makarnalık buğday ithalatı ise (geçen yılki 405 bin tona karşılık) 1.433 bin tondur (artış % 254). Ocak 2020 ithalatı 333 tondur.
- 2019 yılında ekmeklik ve makarnalık buğday ithalatının tamamına yakını Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında gerçekleşmiş olup halen piyasada (ekmeklik + makarnalık) eski belge kalmadığı tahmin edilmektedir.
- TMO tarafından 01.05.2019 tarihinde Kırmızı/Beyaz Sert Ekmeklik Buğday alım fiyatı bir önceki yıla göre %29 artışla ton başına 1.350 TL olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından ekmeklik buğday satış fiyatı 01.02.2020'de kalitelere göre 1.425 – 1.525 TL/Ton arasında (526.263 Ton), makarnalık buğday fiyatı ise 1.745 – 1.825 TL/Ton arasında (55.411 Ton) açıklanmıştır.
- TMO tarafından 11.03.2020'de gerçekleştirilen 305.000 Ton Ekmeklik Buğday ithalat ihalesinde ortalama fiyat 225,46\$/Ton oldu.
- TMO tarafından 18.02.2020'de gerçekleştirilen 250.000 Ton Ekmeklik, 50.000 Ton'da Makarnalık buğday ve 25.000 Ton Yemlik Arpa ithalat ihalesinde oluşan fiyatlar Ekmeklik Buğday için 232 \$/Ton, Makarnalık Buğday için 320 \$/Ton'dur,(14.01.2020'deki ithalat ihalesinde fiyatlar Ekmeklik 245 \$/Ton, Makarnalık ise 319 \$/Ton'du).
- İç piyasa ekmeklik buğday fiyatları 1.550 – 1.700 TL/Ton, makarnalık buğday fiyatları ise 1.700 – 1.950 TL/Ton arasındadır.
- Bu dönem itibari ile Polatlı Ticaret Borsası kırmızı ekmeklik buğday fiyatı ton başına ortalama 1.660 -1.750 TL/Ton, Konya Ticaret Borsası 1.635 – 1.775 TL/Ton, Samsun ve Antalya limanlarında Rusya menşeli ithal buğday fiyatları ise ton başına 200 - 215 \$/Ton arasında değişmektedir. Makarnalık buğday ithalat fiyatı ise Kanada menşeli 310 – 315 \$/Tondur.

ARPA

- 2018 yılı itibari ile 7,1 milyon ton olarak gerçekleşen arpa üretiminin 2019 yılında 7,6 milyon ton olarak gerçekleştiği düşünülmektedir.
- Ülkemizde hububat üretimi içerisinde arpa üretiminin payı % 22'dir.2020 yılında arpa üretiminde artış, ekmeklik buğday üretiminde azalış beklenmektedir.
- Ülkemizin arpa tüketimi ortalama yıllık 7-8 milyon tondur.
- Dünya arpa üretiminin bu yıl % 17 artışla 13 milyon tondan % 12,5 artışla 156 milyon ton olması beklenmektedir.
- Ülkemizin arpa üretiminde bu yıl artış beklenmektedir.
- 2018 yılı arpa ithalat miktarı 656 bin ton olarak gerçekleşmiş olup, 2019 yılındaki ithalat 526 bin tondur. (%20 düşüş) Ocak 2020 ithalatı 152 tondur.
- İç piyasada ton başına 1.300-1.400 TL olarak değişen arpa fiyatları, Polatlı Ticaret Borsası'nda ortalama ton başına 1.295 – 1.340 TL/Ton, Konya Ticaret Borsası'nda ortalama ton başına 1.300 – 1.370 TL/Ton olarak gerçekleşmiştir.
- İthal Rusya menşeli arpa fiyatları ton başına 180-185 \$/Ton arasında değişmektedir.
- TMO tarafından 01.05.2019 tarihinde açıklanan arpa alım fiyatı bir önceki yıla göre %33 artışla ton başına 1.100 TL olarak belirlenmiştir.
- TMO tarafından arpa satış fiyatı 01.02.2020'de 1.275 TL/Ton (220,005 Ton) olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından 18.02.2020'de gerçekleştirilen Arpa ithalat ihalesinde oluşan fiyat 200,85 \$/Ton'dur
- Dünya arpa üretiminin yeni sezonda bir önceki yıla göre %7 artışla 150 milyon ton olması beklenmektedir.

MISIR

- Ülkemizin mısır üretimi son 20 yılda %160 artmıştır.
- Hububat üretimimiz içerisinde mısırın payı %17'dir. Mısır hasatı Ülkemiz genelinde tamamlanmıştır.
- 2018 yılı mısır üretimi 6 milyon ton olup, 2019 yılında da yine 6 milyon ton civarında üretim olduğu düşünülmektedir. Bu yıl mısır üretiminde Ülkemizde artış beklenmektedir. Dünya mısır üretiminin bu yıl % 2 düşüşle 1.110 milyon ton seviyelerinde olması beklenmektedir.
- 2019 yılı mısır tüketiminin 6,5-7 milyon ton civarında olduğu düşünülmektedir.
- 2018 yılında 2.123 bin ton olan mısır ithalatı 2019 yılında 3.593 bin ton olarak gerçekleşmiş olup (artış %69), bunun % 55'i Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamındadır. Ocak 2020 ithalatı 331 tondur.
- İç piyasada ortalama ton başına mısır fiyatı 1.200 – 1.250 TL/Ton arasındadır. Polatlı Ticaret Borsasında Şubat ayında 1 adet mısır işlem görmüş olup, fiyatı 1.054 \$/Ton'dur. Konya ve Adana Ticaret Borsası'larında ise şubat fiyatları 1.235 – 1.295 TL/Ton arasında gerçekleşmiştir. İthal mısır fiyatı ise ton başına Rusya'dan 175-180 \$/Ton arasında, Romanya'dan ise 180 - 190 \$/Ton arasında değişmektedir.
- Dünya üretiminin 2020 yılında 1.122 milyon tondan 1.110 milyon tona düşmesi ve devir stoklarındaki azalma nedeniyle mısır fiyatlarında artış beklenebilir.
- TMO tarafından mısır alım fiyatı 09.08.2019 tarihinde (bir önceki yıla göre %21 artışla) 1.150 TL/Ton olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından mısır satış fiyatı 01.02.2020 tarihinde Şubat 2020 için 1.250 TL/Ton (249.983 Ton) olarak açıklanmıştır.

BAKLİYAT

- Ülkemizde Güney Doğu Anadolu Bölgesinde iklimle bağlı rekolte kayıplarından dolayı 2019 yılında kırmızı mercimek üretiminde ciddi oranda düşüş olduğu düşünülmektedir.
- Kırmızı mercimek hasadı tamamlanmış olup piyasa fiyatları 4.250 – 4.750 TL/Ton arasında değişmektedir. Bu fiyat TMO'nun açıkladığı 2.500 TL'nin üzerinde olduğu için TMO'ya ürün arzı olmamıştır. Kırmızı mercimek ihracat fiyatı 780 -795 \$/Ton arasındadır.
- TÜİK verilerine göre tüketim miktarı nohutta 586 bin ton, kurufasulye de 303 bin ton, kırmızı mercimekte 677 bin ton ve yeşil mercimekte 54 bin tondur.
- Bu yılki üretim miktarlarının nohutta 630 bin ton (geçen yıl 630 bin ton), kırmızı mercimekte 310 bin ton (geçen yıl 310 bin ton), yeşil mercimekte 40 bin ton (geçen yıl 43 bin ton), kurufasulyede 225 bin ton olması beklenmektedir.
- Yeşil mercimek fiyatları 2.750 - 3.000 TL/Ton arasındadır. TMO alım fiyatının 3.050 TL/Ton olmasına karşın TMO'ya az miktarda bir yönelme olmuştur.
- Nohutta piyasa fiyatları 3.000-3.150 TL/Ton arasındadır. TMO alım fiyatının 3.300 TL/Ton olması ürünün büyük bir çoğunlukla TMO'ya yönelmesine neden olmuştur. Bu yıl TMO tarafından 150 bin Ton civarında nohut alındığı düşünülmektedir. Kabuklu kırmızı mercimekte iç piyasa fiyatları 4.100 – 4.300 TL/Ton arasındadır. Yeşil mercimek 2.900 – 3.100 TL/Ton, Kurufasulye 6.800 – 7.100 TL/Ton'dur. Nohut ihracat fiyatı ise 9 mm nohut için 590 - 600 \$/Ton civarındadır.
- Üreticiler kırmızı ve yeşil mercimekte piyasa fiyatlarının yüksek olması sebebi ile ürününü sanayici ve tüccara satmaktadır.
- Nohut ve yeşil mercimekte İç Anadolu Bölgesinde karama, renk değişikliği ve hastalıktan etkilenme gibi ciddi kalite problemleri olduğu değerlendirilmektedir.
- 2020 Ocak ayında nohut ihracatı 8.000 ton olarak gerçekleşmiş, mercimek ithalatı ise 55 bin ton le geçen yıl ortalamasının 2 katına çıkmıştır. Aynı dönemde kurufasulye ithalatı 1.000 tondur. Ülkemiz nohutta net ihracatçı, mercimek ve kuru fasulyede ise hem ihracatçı hem de ithalatçı konumundadır.

ÇELTİK

- 1999-2019 yılları arasında ülkemizin çeltik üretimi %187 artış göstermiştir.
- Ülkemizin çeltik üretimi 2018 yılında 940 bin ton olup 2019 yılında 1 milyon ton (600 bin ton pirinç) olduğu düşünülmektedir.
- Ülkemizin pirinç tüketimi 2018 yılında 780 bin ton 2019 yılında ise aynı seviyede olması beklenmektedir.
- Ülkemiz genelinde çeltik hasatı tamamlanmıştır.
- 2018 yılında 277 bin ton olan pirinç ithalatı, 2019 yılında (geçen yılki 247 bin tona karşılık) 212 bin ton olarak gerçekleşmiştir. (%14 düşüş)
- TMO tarafından 17.09.2019 tarihinde Osmancık çeşidi 80 randımanlı çeltik alım fiyatı (2018 yılındaki 2.600 TL'lik fiyata %17,3 artış yapılarak) 3.050 TL/Ton olarak belirlenmiştir. Ocak ayı ithalatı 13 tondur.
- Dünya çeltik üretimi 2020 ABD Tarım Bakanlığı verilerine göre 896 milyon ton seviyesindedir.
- Çeltik satış fiyatları iç piyasada ton başına 3.400 - 3.600 TL/Ton, pirinç (Osmancık) fiyatı ise 6.000 – 6.100 TL/Ton arasında (kalitesine göre) değişmektedir.
- Dünyada, Asya ve Afrika'nın nüfusunun artması talep artışı yaratacağından, ilerleyen yıllarda çeltik üretiminin artacağı tahmin edilmektedir.

TÜRİB

- 2020 Şubat ayında Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nda (TÜRİB) oluşan fiyatlar
 - Düşük Vasıflı makarnalık buğday 1.660 TL/Ton,
 - Arpa 1.260 – 1.300 TL/Ton
 - Mısır 1.230 – 1.275 TL/Ton
 - Ekmeklik buğday (2. Ve 3. Kalite) 1.560 – 1.635 TL/Tondur.

HAYVANCILIK

- Ülkemizde canlı hayvan sayıları 2014 yılından itibaren artış göstermektedir.
- Kırmızı et üretimi 2018 yılında 1.119 bin Ton olarak gerçekleşmiş olup hayvan sayısı büyük baş 17.2 milyon, küçükbaş 46.1 milyon adettir.
- 17 – 22 Şubat 2020 tarihleri arasında canlı Dana Karkas iç piyasa fiyatları 33,20 TL/Kg, ABD dana karkas 25,27 TL/Kg, AB dana karkas 24,28 TL/Kg, Kuzu karkas ise 44,20 TL/Kg'dır.
- İstanbul kıyma fiyatı 40,63 TL/Kg (% 0,0), kuşbaşı fiyatı 44,23 TL/Kg (% 0,0), Ankara kıyma fiyatı 41,57 TL/Kg (% 0,0), kuşbaşı fiyatı 44,96 TL/Kg (% 0,0)'dır.
- Kümes hayvanı sayımız son yıllarda artış göstermektedir. 2018 yılında 359.2 milyon adet olan hayvan sayımıza karşın 2.157 bin ton tavuk eti üretimi ve 19.644 bin adet yumurta üretimi gerçekleşmiştir. 2019 yılında 11 aylık döneminde 350 milyon adet olan hayvan sayımıza karşın 1.953 bin ton tavuk eti üretimi ve 18.149 bin adet yumurta üretimi gerçekleşmiştir.
- 2019 Eylül ayı sonu itibari ile yem fiyatları;
 - Etlik piliç yemi 2.255 TL/Ton (Geçen yıla göre % 13)
 - Yumurta yemi 1.890 TL/Ton (Geçen yıla göre % 12)
 - Süt yemi 1.460 TL/Ton (Geçen yıla göre % 4)
 - Besi yemi 1.360 TL/Ton (Geçen yıla göre % 6)
 - Yem hammaddesi olarak yemlik buğday 1.560 TL/Ton, soya 2.520 TL/Ton, soya küspesi 2.350 TL/Ton, buğday kepeği 1.050 TL/Ton'dur.

EKONOMİK VERİLER

- TCMB 17.03.2020'de gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini %10,75'ten % 9,75'e düşürdü. (19.02.2020'de %11,25'ten %10,75'e, 24.10.2019'da %16,50'den %14'e, 12.12.2019'da % 14'ten % 12'ye, 16.01.2020'de %12'den %11,25'e düşürmüştü).
- Şubat ayında 97,5 olan Ekonomik Güven Endeksi, Mart ayında %5,9 oranında azalarak 91,8 seviyesinde gerçekleşti. Endekste düşüşte, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki düşüşlerin etkisi oldu.
- Mart ayında mevsimsel etkilerden arındırılmış İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı, bir önceki aya kıyasla 0,4 puan azalarak %76,2 seviyesinde gerçekleşti.
- Mart ayında Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre 7,2 puan azalarak 99,7 değerini aldı. Mevsimsellikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi ise bir önceki aya göre 8,1 puan azalarak 98,6 seviyesinde gerçekleşti.
- Mart ayında mevsim etkilerinden arındırılmış güven endekslerine bakıldığında hizmet sektörü güven endeksi %6 azalarak 92,5 ve perakende ticaret sektörü güven endeksi %1,2 azalarak 101,7 değerini alırken, inşaat sektörü güven endeksi %3,7 artarak 77,2 değerini aldı.
- Hazine ve Maliye Bakanı, KDV beyanname verme ve ödeme süresinin 26 Mart 2020 tarihinden 24 Nisan 2020'ye, Ba-Bs formlarının verilme süresinin de 31 Mart 2020'den 30 Nisan 2020'ye uzatıldığını duyurdu. Ayrıca koronavirüs ile mücadele kapsamında belediyelerin aylık vergi payı ödemelerinde borçlarına karşılık yapılan 3 milyar TL'lik Nisan-Mayıs-Haziran dönemlerini kapayacak 3 aylık kesinti yapılmayacağını açıkladı.
- ABD Merkez Bankası (Fed), ikinci basamak ekonomik destek programını açıkladı. Küçük ve orta ölçekli işletmeler ile büyük şirketleri kapsayacak şekilde 300 milyar \$'lık kredi kullanılacak ve her gün 75 milyar \$ hazine tahvili ve 50 milyar \$ konut kredisi tahvili alınacak.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB), Euro Alanı ülkeleri için, her ülkenin kamu borcunun en fazla %33'ü kadar tahvil alımı yapılabilirken, geçici Pandemi Acil Satın Alma Programı (PEPP) kapsamında bu sınırı uygulamayacağını açıkladı.
- ABD Senatosu 2 trilyon \$'lık teşvik paketini onayladı. Almanya'da meclis, hükümetin hazırladığı 750 milyar € büyüklüğündeki harcama paketini onayladı. Japonya ise hanehalklarına yönelik 56 trilyon yen büyüklüğünde bir teşvik paketi tasarlandığını açıkladı.
- Uluslararası Para Fonu (IMF), yaklaşık 80 ülkenin IMF'ye acil yardım başvurusunda bulunduğunu açıkladı.
- ABD'de Mart ayında öncü verilere göre Hizmet Müdürleri Satın Alma Endeksi (PMI), 39,1 değerini alarak hızlı bir düşüş kaydetti.
- ABD'de son haftada işsizlik maaşına başvuruların sayısı beklentilerin çok üzerinde açıklanarak 3 milyon 283 bin kişi oldu. Bir önceki hafta başvuru sayısı 282 bin olmuştu.
- Euro Alanı'nda Mart ayında öncü verilere göre Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 51,6 seviyesinden 31,4 seviyesine geriledi.
- Almanya'da Mart ayında Ifo İş İklimi Endeksi, 86,1 ile beklentilerin oldukça altında değer aldı.
- Ülkemiz 190 ülkeye 1.780'den fazla tarımsal ürün ihracatı gerçekleştirmektedir.
- Ülkemiz fındık, kayısı, incir, kuru üzüm gibi ürünlerin ihracatında 1. Sıradadır.
- Ülkemiz Dünya un ihracatında 3,3 milyon ton ile 1.makarna ihracatında 1,3 milyon ton ile 2. Sıradadır.

POLATLI TİCARET BORSASI VERİLERİ (24.03.2020 - 31.03.2020)

- **Buğday** işlem hacmi miktarı 3.033.343 Kg, işlem hacmi tutarı 5.191.463,56 TL, işlem adedi 163, en düşük fiyat Kg başına 1,293 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1,820 TL'dir.
- **Arpa** işlem hacmi miktarı 284.260 Kg, işlem hacmi tutarı 373.260,60 TL, işlem adedi 20, en düşük fiyat Kg başına 1,230 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1,350 TL'dir.
- **Yulaf** işlem hacmi miktarı 9.520 Kg, işlem hacmi tutarı 18.496 TL, işlem adedi 3, en düşük fiyatı Kg başına 1.900 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1.950 TL'dir.

KAYNAK :

TOBB Haftalık Ekonomi Bülteni - Polatlı Ticaret Borsası Verileri - İK Tarım Üssü Piyasa Analiz Bülteni

Bu Bilgiler Üyelerimizi bilgilendirmek amacıyla kaynak olarak gösterilen bilgilerden derlenmiş olup, Borsamız bu bültende yer alan bilgilerin doğru ve tam olması konusunda herhangi bir garanti vermemektedir. Borsamız, bülten içinde yer alan bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşabilecek zararlardan ötürü sorumluluk kabul etmemektedir.